

K našim dějinám

Akce popisů českých osad na Volyni pokračuje v plném tempu a je naděje, že nyní, v zimním období, kdy mnozí naši krajané mají přece jen poněkud více volného času, se ještě zvýší. V žádném případě však nesmí poklesnout. Mám za to, že výzva historické komise SČZV, uveřejněna svého času ve „Věrné strážní“ a adresovaná krajanům, jež tam byli přímo jmenováni, také nevyzní na plano a že ti to krajané závazky na ně vložené čestně splní. Nejde zde snad o záležitost, z níž by se dalo uhnout, nebo případně se spoléhat, že popis může vykonat někdo jiný. Historický odbor vycházel z toho přesvědčení, že lidé, na něž se s výzvou obrací, jsou s historií daných osad nejlépe seznámeni, nebo že si také nejlépe dovedou pro tuto akci najít spolupracovníky, s nimiž společně popis provedou.

Samotný sběr historického materiálu pro naše dějiny měl by se státí věcí cti každého z nás, volyňských Čechů. Zde by skutečně bylo na místě i soutěžení, abychom veškerý materiál, ať už jsou to popisy, nebo materiál jiný, sebrali co nejdříve, aby konečně také bylo možno přikročit k zpracování sebraného materiálu a sepsání našich dějin. Musíme pamatovat, že i když tuto práci bude dělat celá redakční komise, bude to práce na několik let a každý ztracený rok znamená nenahraditelnou škodu. Už z důvodů propagačních. Nemusím ani zdůrazňovat, že celá československá veřejnost ví o naší minulosti a o našem přínosu v zápase o československou samostatnost velmi málo, ba, možno říci, čím dále, tím méně. Vlna zde je velká na naší straně, poněvadž především my jsme neuměli tento svůj přínos dostatečně popularisovat. Zabrali jsme se všichni tak do svých osobních záležitostí, že jsme na to úplně zapomněli. Až na čestnou výjimku několika málo svazků od našich volyňských autorů nebylo dosud vydáno nic skutečně historicky cenného. Také činnost našich volyňských básníků a literátů-beletristů úplně ustala, ač by mohly být dnešního dne vydány celé knihovny. To všechno leží dosud před námi jako skutečně „liška nezoraná“. Není se proto mož-

K u p i č o v — jedna z nejvyspělejších obcí na Volyni, jež svou typickou výstavností prozrazuje na prvý pohled český původ. Začátek popisu této obce přinášíme na str. 6.

no ani divit tomu, že veřejnost o nás tak málo ví. A že je tomu tak, potvrzují četná fakta.

Tak na příklad v roce 1949 vyšel v nakladatelství „Naše vojsko“ v Praze krásný sborník o Čs. armádním sboru z SSSR. A ač víme, že velkou většinu tohoto sboru tvořili volyňští a ač na fotografiích, kterých je tam do tří set, poznáváme sta známých volyňských tváří, české Volyni je tam věnováno přesně 25 řádek.

Nebo jiný příklad: Ve výročí Dukelských operací dětský časopis „Vpřed pionýři“ přinesl článek o Dukle, kde mimo jiné bylo také uvedeno, že v řadách 1. čs. arm. sboru z SSSR bojovalo na 3.000 volyňských Čechů. To jsou příklady vzaté namátkou a zajisté je jich více.

Zde je na nás, abychom sami odstranili tuto neinformovanost tím, že náležitě uvedeme ve známost naši minulost a hlavně naši účast v boji za samostatnost Československa. Nemáme přece zapomínat, že tento náš boj nezačal pouze na Dukle, ale že jeho základy byly položeny ihned po Mnichově, po obsazení t. zv. Sudet a hlavně po 15. březnu 1939. Tam již začíná náš boj o svobodné Československo a přes účast našich chlapců ve frontových bojích u Sokolova, Kljeva, Bílé Cerkve a Žaškova vrcho-

lí v masové účasti na Dukle, kde tisíce hrobů našich bratrů jsou nepopíratelným svědectvím.

Leč vraťme se k popisům našich osad. Dlužno konstatovat, že tyto popisy jsou mnohdy skutečně mistrné a velmi cenné. Co však v nich postrádáme, je, že se málo pozornosti věnuje osudům našich volyňských bojovníků, že nejsou uváděna jejich hrdinství. Snad je to proto, že v původním návrhu popisů osad nebyl tento bod uveden. Mělo by se to tedy řešit tak, že každý autor popisů osady by jako zvláštní kapitoly uvedl ještě bojové příběhy našich vojáků. Kdybychom toto opomněli, mohlo by se stát, že bychom měli dostatek materiálu statistického i historického o samotné Volyni, ale neměli bychom nic o tom, jak bojovali a čím se vyznamenali naši vojáci na frontě, kde právě dokázali mnoho.

Zajisté ti z autorů, kteří budou připravovat popisy svých obcí, na tuto připomínku nezapomenou a ti, jejichž popisy byly již otištěny, zašlou dodatečně materiál, týkající se vojenských akcí příslušníků jejich obcí. Tak budeme mít materiál po všech stránkách hodnotný a také úplný, což bude zárukou toho, že i naše „Dějiny“ budou pak úplně a hodnotné.

Josef Foitík.

Přednostní léčba členům JZD

Ústředí SBS rozhodlo, že také v léčbě péči bude mimořádně hodnotit budovatelské zásluhy svých členů a proto letos v zimě po prvé zavádí ve svých léčebných domech v Karlových Varech a Mariánských Lázních zimní léčebný pobyt, aby především zemědělcům umožnilo léčbu v těchto lázních. Poplatky za léčbu a léčebný pobyt se stanoví podle sociálních poměrů žadatele. Pro důchodce stát. úř. pro válečné poškozence je léčba bezplatná.

10 bezplatných léčebných míst je zajištěno pro průkopníky JZD — zakladatele a vzorné pracovníky JZD. Ostatní činní zemědělci, členové JZD mohou být umístěni přednostně za nejvýhodnějších podmínek.

Při umísťování žadatelů — soukromě hospodařících rolníků bude přihlíženo k plnění dodávkové povinnosti. U žadatelů, kteří nejsou rolníky, bude přihlíženo k výkonu funkcí v SBS a k jejich budovatelskému podílu na výstavbě republiky. Proto doručení každé žádosti jednotou na předepsaných tiskopisech uvede i hodnocení budovatelské a členské aktivity žadatele o léčbu.

Tiskopisy vydávají na požádání krajské sekretariáty a soc. odd. ústředí SBS. Bez doporučení jednoty nebude k žádostem přihlíženo. Žádosti řádně vyplněné a potvrzené jednotou, přijímá již nyní sociální oddělení ústředí SBS. Přesné pokyny k prodávání žádostí jsou obsaženy v Organizačním věstníku SBS, číslo 3 z 15. listopadu t. r.

Pro léčbu v Mariánských Lázních přicházejí v úvahu žadatelé s chorobami srdce a nervů (u žen je možno léčit i některé ženské choroby). V Karlových Varech je možno léčit choroby zažívacích orgánů, jako žaludku, žlučníku, jater, střev a pod. — K léčbě je nutné lékařské doporučení.

Pacienti mají nárok na 50% slevu jízdného drahou a autobusem tam i zpět.

Zimní léčba započne asi v první polovině ledna a potrvá při třítydenních léčebných obdobích až do konce března.

Vyzýváme členy JZD a naše jednoty, aby v největší míře využili možnosti této zimní léčby, která poskytuje mimořádné výhody našim členům — zemědělcům, zvláště zakladatelům a členům JZD. Pokud místo stačí, budou umísťováni i žadatelé z jiných povolání a samozřejmě důchodci, zvláště váleční poškozenec.

Hlas revoluce.

Pro klidné stáří

Zákon o mimořádném přidavku za rok 1950 k důchodům z národního pojištění a k zaopatřovacím požitkům válečných poškozenců, počítá s nákladem 685 milionů Kčs na tyto přidavky. Z této částky připadá na přidavek k důchodům z národního pojištění 635 milionů Kčs a na přidavek válečných poškozenců 50 milionů Kčs. V roce 1948 bylo na těchto vánočních přidavcích vyplaceno 260 milionů Kčs, v roce 1949 400 milionů Kčs. Už z těchto čísel je patrný vzrůst péče republiky o ty, kteří po dlouhých letech práce mají právo na to, aby podvečer svého života strávili v klidu, bez strachu, z čeho budou žít. Tato péče vynikne ještě pronikavěji, zamysleme-li se na chvíli nad tím, jak bylo postaráno o přestárlé kdysi a jak je o ně postaráno dnes.

Před válkou bylo v českých zemích daleko přes 100.000 lidí přestárlých, k práci neschopných a mrzáků. Starobní podporu z nich dostávala však jen asi třetina; počet těchto státních starobních podpor stále klesal. A jak byla vysoká tato státní starobní podpora před válkou? Dělal 500 Kčs ročně pro jednotlivé žijící osobu; nestačila ani na chléb a brambory. — Dnes činí sociální důchod 8.400 Kčs ročně pro jednotlivou osobu a 12.600 Kčs pro dvě osoby žijící ve společné domácnosti. Na tento sociální důchod má nárok každý, kdo je potřebný, invalidní nebo starší 65 let, bez ohledu na to, platí-li si na pojištění nebo ne. — Před válkou 500 Kčs ročně, dnes 8.400 Kčs ročně, to je rozdíl, který mluví jasnou řečí o tom, jak republika pamatuje na ty pracující,

kteří si zasluhují, aby sklonek svého života strávili v klidu a pohodě. Mnoho těchto sociálních důchodů připadá na vesnice; byla tím rozřešena i bolestná otázka výměnkářů. Staří hospodáři mohou uplatňovat na tento sociální důchod nárok, jestliže se zřeknou části výměnku ve prospěch rolníka, který je jim povinen dávat výměnek. Byly usedlosti a chalupy, kde to mezi výměnkářem a mladými hospodáři klapalo, ale bylo také mnoho případů, kdy výměnkáři byli na tom velmi zle. Dnes mají svůj sociální důchod, a nemusejí žít z milosti svých dětí.

Velikost péče republiky o staré lidi, o přestárlé si uvědomíme ještě více, když srovnáme tato čísla: v roce 1930 činil náklad na státní starobní podpory 42 milionů Kčs ročně. V roce 1949 bylo téměř čtvrt milionu důchodcům vyplaceno téměř dvě a půl miliardy Kčs na sociálních důchodech a v prvním pololetí letošního roku v českých zemích činí tato částka téměř jednu miliardu Kčs.

Je to několik suchých čísel. Co je však za nimi? Tisíce, statisíce starých lidí, jejichž sklonek života je zajištěn. Proto také píší dopisy, plny vděku prezidentu republiky a členům vlády, vyjadřují svoje uznání za péči republiky o ty, kteří celý život pracovali a teď jsou na zasloužilém odpočinku. Stát, který jde k socialismu, stát, který zná cestu práce, pečuje nejen aktivně o pracující, ale i o ty, kteří svůj život již naplnili prací a v práci sestárlí.

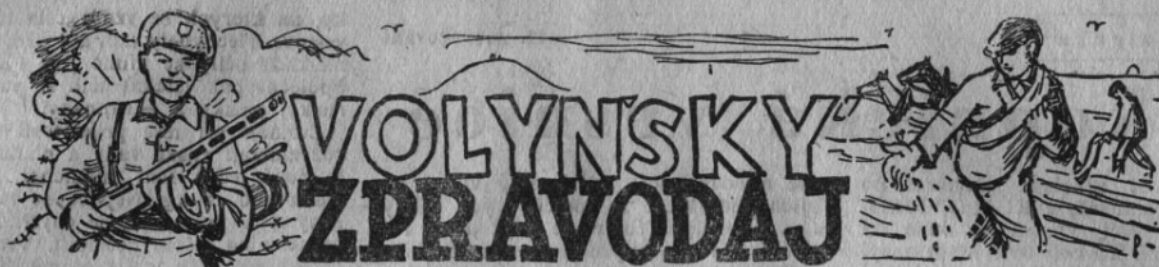
V zimě do Krkonoš

Po úspěšné letní sezoně rekreační působnosti přistupuje Fond bojovníků za svobodu při MNO k přípravě zimní zotavné péče. Zotavovna v Sedmidolí nad Špindlerovým Mlýnem bude otevřena od 2. ledna 1950. Členové SBS a příslušníci jejich rodin, kteří měli příležitost prožít i krátký čas v zotavovně, chovají v dobré paměti krásy tohoto kouta Krkonoš. Není třeba připomínat, jak zdravý a čistý horský vzduch je prospěšný lidskému organismu a kolik radosti přináší lyžařský sport, nebo jen prostý pohyb ve výškách Krkonoš, zasypaných sněhem. Proto věnuje Fond bojovníků za svobodu tolik péče své horské zotavovně a dbá toho, aby co největší počet členů se v ní vystřídal. O pohodlí rekreačních je postaráno. V obou chatách je ústřední topení. Přihlášky k zimnímu pobytu se přijímají již nyní. Mohou se přihlásit jednotliví členové SBS,

nebo celé rodiny. Leden je zvláště příhodný pro zemědělce a proto v tomto měsíci budou mít přednostní právo na umístění. Doba pobytu je normálně týden, maximálně 14 dní. Denní ošetřovné je 70,— Kčs. Děti jsou přijímány až od 4 let. Nemajetným uchazečům je poskytována sleva. Při pobytu nejméně sedmidenním obdrží každý rekreační poukázku na 50% slevu na dráze. Přednostní právo na umístění mají ti členové SBS, kteří letos nepoužili ani lázeňské, ani rekreační péče Fondu, nebo Svazu bojovníků za svobodu. Uchazeči pošlou řádně vyplněné a doložené přihlášky (potvrzení o příjmu) na adresu: Fond bojovníků za svobodu při MNO, Nábreží kpt. Jaroše č. 3, Praha III. Přihlášky na požádání zašle Fond.

Žádosti musí být bezpodmínečně prověřené a doporučené příslušnou jednotou Svazu bojovníků za svobodu.

VOLYNSKY ZPRAVODAJ

Zprávy svazu

Na schůzi ústředního výboru Svazu Čechů z Volyně v Žatci 2. prosince t. r. bylo rozhodnuto zaslat písemnou žádost prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi ve věci definitivního řešení majetkoprávních otázek reemigrantů z Volyně ve smyslu Dohody o právu opce a přesídlení uzavřené mezi vládou ČSR a SSSR 10. 7. 1946.

Ústřední výbor rozhodl rovněž, aby byla opětována urgencye na ministerstvu práce a so. c. péče a u Československé pojišťovny, nár. podnik, ve věci urychlení výplaty částek z titulu zaplacených pojistných premii v r. 1946—1947, poněvadž, jak je známo, vol. Češi byli osvobozeni od povinnosti tyto premie platit.

S povděkem byla vzata na vědomí zpráva o tom, že NPF poskytl volyňským Čechům — přídělcům zemědělských usedlostí v pohraničí — odklad splátek za usedlosti za stejných předpokladů a podmínek, jako v minulém roce. Rovněž tak zpráva o dodatečné výplatě invalidních důchodů válečným poškozcům, volyňským Čechům a zpráva o slevách pro reemigranty z Volyně — zemědělce při placení převzatých investic a zásob.

Ke zprávě o přípravách k instalaci volyňského oddělení při městském Polánkově museu v Žatci bylo rozhodnuto apelovat na všechny krajany z Volyně, aby přispěli svými dary k úspěšné realizaci této myšlenky.

Na schůzi bylo předběžně stanoveno datum konání valné hromady SČzV na dny 3. a 4. března 1951.

Mimo jiné byl schválen příspěvek SČzV na Fond míru a solidarity ve výši 500,— Kčs a objednávka spisů Klementa Gottwalda pro knihovnu Svazu.

Podpory ze sociálního fondu SČzV

Sociální komise SČzV rozhodla na své schůzi dne 29. 11. 1950 udělití jednorázové podpory těmto krajanům:

1. Kazimíra Cieslíková, Bohosudov 213, okr. Teplice-Lázně 1.000,— Kčs, 2. Miloslava Matysová, Velichov 20, okr. Žatec 1.500,— Kčs, 3. Josef Svoboda, Holedeč 58, okr. Žatec 2.000,— Kčs, 4. František Kottner, Verneřice 248, okr. Děčín 1.000,— Kčs, 5. Alžběta Holečková, Žatec, Svat. Čecha 1038 500,— Kčs, 6. Věra Stasiuková, Libočany 82, okr. Žatec 1.000,— Kčs, 7. Antonie Marčuková, Vičice čp. 8, pp. Březno u Chomutova 1.500,— Kčs, 8. Viktor Pintera, Polepy u Litomě-

řic 1.500,— Kčs, 9. Emilie Frosová, Libočany 77, okr. Žatec 500,— Kčs, 10. Jaroslav Rolínek, Praha XVIII, Liborova 552 1.000,— Kčs.

Oprava. V našem posledním výkaze sbírek v 46 čísle Věrné stráže vyloudila se nám nedopatřením nemilá chyba. Bylo vytištěno: br. Josef Jeníček, Třemošná, dar na pomník Kčs 500,—; má však býti Kčs 800,—. Zadáme br. Josefa Jeníčka v Třemošné o laskavé prominutí.

Odbočka SČzV Šternberk.

Fond pro vybudování pomníku obětem Č. Malína

Na svatbě sl. Vlasty Vengrichtové s p. Antonínem Linhou bylo vybráno na podnět Jindřicha Křivky a Jar. Vengrichta 3.000,— Kčs; z toho obnosu bylo věnováno na vybudování pomníku obětem Č. Malína 2.000,— Kčs a 1.000,— Kčs ve prospěch podbořanské pravoslavné církve.

Vyslovujeme štědrým dárcům srdečný dík a přejeme novomanželům hodně spokojenosti.

Sbor starších pravoslavné církve v Podbořanech srdečně děkuje všem svatebčanům za dar 1.000,— Kčs a novomanželům Vlastě a Antonínu Linhovým přeje mnoho štěstí v manželském životě.

Kubizňak Petr, Libořice 89, okr. Žatec, věnoval na vybudování pomníku obětem Českého Malína 150,— Kčs.

Srdečně děkujeme!

Tiskový fond SČzV

Na svatbě sl. Emilie Vegrachtové s p. Václavem Pallou, konané 18. 11. 1950 v Hrozové u Krnova, bylo vybráno z podnětu p. Stanislava Bačí a Josefa Vegrichta 1.375,— Kčs na sociální fond a 1.375,— Kčs na tiskový fond.

Všem štědrým dárcům srdečně děkujeme a novomanželům přejeme mnoho zdraví a radosti na společné cestě životem.

Badujeme sociální fond

Na svatbě br. Rudolfa Hovorky se sl. Mírou Burešovou byla provedena na podnět br. Hory z Blšan sbírka na sociální fond, která vynesla 2.030,— Kčs.

Všem štědrým dárcům vyjadřujeme upřímný dík a milým novomanželům přejeme splnění jejich tužeb.

Na svatbě sl. L. Husákové s p. Vlad. Zámeckým, konané dne 19. 11. 1950 ve Vyškově na Žatecku, bylo vybráno 1.706,— Kčs na sociální fond.

Všem dárcům srdečně děkujeme a novomanželům přejeme v jejich společném životě vše nejlepší.

Na svatbě Alexandra Koloce se sl. R. Sukovou z Podlesí, okr. Mariánské Lázně, konané 12. listopadu 1950, bylo vybráno z podnětu Jar. Koloce a Vlad. Dědka 2.920,— Kčs na sociální fond, na kteroužto sbírku přispěl ženich částkou 500,— Kčs.

Blahopřejeme novomanželům a všem dárcům srdečně děkujeme.

Na svatbě Aninky Dragounové z Medlova s Václavem Málkem z Benkova na podnět bří Jana Zahradníčka a Vladimíra Vorla, byla mezi hosty podniknuta sbírka na sociální fond při Svazu Čechů z Volyně v Žatci, která vynesla 2.330,— Kčs.

Srdečně děkujeme všem štědrým dárcům, kteří ke zdaru sbírky přispěli a mladým novomanželům upřímně přejeme milý společný život a příjemnou budoucnost.

Odbočka SČzV ve Šternberku.

Na svatbě u br. Bohumila Provazníka se sl. Libuší Kouteckou ve Stroupcích, byla provedena z podnětu br. Josefa Fencky z Hořetic sbírka, určená na podporu vdov a sirotků po padlých, která vynesla 1.090 Kčs.

Děkujeme srdečně všem štědrým dárcům. Milým novomanželům přejeme hodně společného štěstí.

Na křtinách u br. Josefa Tomana v Nechranicích č. 5 dne 15. října t. r. byla provedena sbírka na sociální fond. Byla vybrána částka 1.530 Kčs. Sběrku provedl br. Václav Machač a br. Josef Šindelář.

Všem štědrým dárcům co nejsrdečněji děkujeme, rodičům přejeme hodně radosti a novokřtěnci pevného zdraví.

Sociální komise Svazu Čechů z Volyně poznamenává, že uvedená částka, jak byla hlášena, dosud nedošla a žádá proto o její poukázání pro účel, k němuž byla určena.

Antonín Špatenka

41. pokračování

Průkopnická vesnice

Když pak se dědeček procházel po městě v Podbořanech, viděl kino, obchody a ostatní věci, vzpomínal stále na život na Volyni. Za celý svůj život nebyl v biografu a na divadle jen tenkrát, když hrála vesnická mládež. Toho však nikdy nelitoval, byl celkově spokojen, hlavně, že on i jeho rodina byla zdráva. Byl nyní šťasten, že je konečně ve své vlasti, o níž mu jeho otec tolik krásného vypravoval a prorokoval mu, že přijde den, kdy se do ní navrátí.

Dědeček Linha, ačkoliv byl již hodně sešlý, přece jen nemohl zůstat bez práce. Pomáhal synovi, kde se dalo, sekal dříví, zametal dvůr a jiné menší práce vykonával. Tak také dne 10. listopadu 1948 sekal dědeček Linha za kolnou na dvoře roští. Byl tam sám, neboť syn s nevěstou byli ve stavení. Když byl čas k jídlu, vyšla nevěsta na dvůr, volala dědečka ke stolu.

Děda se však neozýval a proto se nevěsta šla za ním podívat. Jaké však bylo její leknutí, když viděla dědečka ležeti vedle papezu na roští, bezvládného. Ihned přivolala záchranou stanicí, která jej dovezla do nemocnice v Podbořanech, ale lékař, který dědečka prohlédl, musel již konstatovat, že dědeček raněn byl smrtivě a zemřel.

Dědeček byl tedy pochován 12. listopadu vedle své družky a vnuka na hřbitůvku ve Pšově. Na poslední cestě doprovodili dědečka Linha staří i mladí obyvatelé Moskovštiny, kteří přijeli do Čech. Nad hrobem pronesl dojemnou řeč jeho synovec, voják z války Václav Louda a duchovní Pařízek. Všichni pak popřáli dědečkovi lehkého odpočinku v rodné zemi.

ZÁVĚR

Na konci poznamenávám, že všech 17 rodin, které přijely na Volyň roku 1871, i ty, které přijely za nimi o rok později a jež v pralese stavěly a budovaly, mají velkou úctu ještě u svých potomků.

Jejich utrpení, bída a hlavně houževna-

rost a odvážlivost měla velký vliv i na jejich děti, které si rodičů svých vážily a je milovaly. Věděly, že když jejich rodiče s docela holýma rukama v těžko přístupném pralese vybudovali vesnici a upravili úrodná pole, že je to velké dílo člověka.

Byly si vědomy i toho, že jejich rodiče se odvážili tak daleko z domova jen proto, aby si vydělali protivou prací ten „Boží chléb“. Věděly dobře, že i někteří z průkopníků, ačkoliv nebyli vyučení žádnému řemeslu, přesto se snažili nějakou tu kopějku vydělati a přinesti jí celku.

A ti, kteří byli vyučení řemeslníky, ti byli u okolních sousedů Poláků, Ukrajinců atd. velmi vyhledáváni. Jejich zboží bylo vyhlášeno široko daleko. Snad ani jeden z průkopníků nezahálel. Jeden se věnoval bednařině, druhý truhlařině, třetí kolářství, ševcovství, jiný zas vyráběl cihly, ovšem, že primitivním způsobem.

Po celý den se vše ve vesnici hemžilo jako v kopci mravenců. Od božního rána, až pozdě do noci, jen a jen samá práce. Při tom ale nezapomněli v této lopotě ani na to, aby si vysázeli ovocné stromy a zakládali zahrady. Počítali s tím, že ovoce je dobrý přínos do domácností a ještě, že jeho přebytek se dobře vymění u Ukrajinců za nít, plátno, konopí atd.

Louda a Pižl začali první pěstovati chmel. Velkou práci a hodně svícele s tím měli, neboť sušiti chmel neměli na čem a dokonce jej neměli kam uložit. Ale přes všechny tyto nedostatky se záhy téměř celá vesnice zabývala pěstováním chmele.

Čtvrtým rokem postavil si již Mareš hospodu, kde měl i jednu místnost pro krámek. Zboží do tohoto krámku se kupovalo u obchodnice Karpové — Ukrajinky. Neměli ještě ani koše, ba ani nůše, proto zboží přinášel od ní Mareš v nohavicích u kalhot.

V hospodě (šenkovně), konaly se veškeré obecní porady. Volenec tam měl velmi často ukrajinské a ruské předná-

ky, na kterých se vždy sešla téměř celá vesnice. Nechyběly tam ani děti. Na přednáškách učily se mimo jiné i děti psát. Společně pak všichni učili se podepisovat rusky, polsky a ukrajinsky.

Čermák při této příležitosti učil zase rozeznávat ruské váhy a platidla. V této době jeden funt znamenal 40 dkg a jeden pud 16 kg. Nejvíce, se tomu učily ženy a to proto, aby je chytří židáckové nikde a na ničem neošidili. Viděli dobře takové příklady u Ukrajinců. Ti, neznajíce ničeho, nechávali se šidit od židovských obchodníků.

Na jedné takové přednášce dal Volenec návrh, aby si ve vesnici založili obecní čítárnu. Všichni jeho návrh nadšeně přijali a poté hned druhý den byla čítárna založena. Slavnostně se sešlo 9 knih.

Tak za Marešovým krámem v malé komůrce na prkénku leželo 9 počátečních knih, aby sloužilo k pobavení všech vesničanů. Nejznámější byla kniha „Mistr Jan Hus“.

Ačkoliv byla čítárna chudá, přece jenom vesničané byli na to hrdí, že jdou opět v něčem kupředu, neboť to byl rok 1875. Čítárna se však den ode dne zvětšovala, neboť ženy, dobré vlastenky, ve směr každá přinesla si z Čech mimo modlitebních knížek i nějakou oblíbenou knihu na památku. A nyní jí ráda darovala do společné čítárny.

Knihovnictvem byl Mareš a po něm následovali jeho potomci, až do té doby, než-li odjeli do své vlasti roku 1947. Ke konci měla čítárna kolem 2.000 knih, mimo naučných a zábavných časopisů.

V této počáteční době byl kurs měnový na Volyni tento: 1 zlatka rakouská platila 60—74 kopějek. Byli touto dobou na Volyni velmi vychytralí lidé, kteří se chtěli snadno a lehce obohatit. Bylo jim docela lhostejné, že okrádají chudého přistěhovalce.

U notáře, při koupi pozemků a podobně, se počítala zlatka 65, nejvíce 68 kopějek. Když však se stalo, že některý Čech odjížděl zpět do Čech, tu při výměně peněz mu zlatku ocenili nejméně 80 kopějek.

Když byl les vykácen a na jeho místě stály malé chaloupky s pěknými prostornými dvory, velkými zahradami, všem průkopníkům se veseleji dýchalo. Začasté, když seděli všichni pohromadě někde pod okny na lavičkách, spokojeně si chválili, že měli ten nápad a tento pozemek si zakoupili.

Je to místo v ústraní, říkali si, od města 28—30 km vzdáleno a do nejbližšího městečka 12 km. Zde sice máme nevýhodu, že potřebujeme-li třeba maličkost, musíme na cestu obětovati téměř celý den. Ale na druhé straně, když bychom byli blíže městu, tak zase bychom tam byli stále a samozřejmě by nás to svádělo a utráceli bychom peníze i čas a velmi často zbytečně.

Dále pak a nejdůležitější, že kdyby se někdy strhla válka a ani Volyň nebyla ušetřena, tu naše zapadlá vesnice by byla již ušetřena. Domnívali se totiž průkopníci, že války se odbyvají jen ve městech a kolem nich. Jenomže i když byli v mnoha věcech dobrými proroky, v tomto ohledu jejich proroctví selhalo.

V první světové válce, asi 1 km za vesnicí, zůstala státí rakouská vojska, která si vykopala v lese zemlanky a přes celou zimu tam byla uschována. Vesničané byli nuceni opustiti vesnici a když se později vrátili, byla i celá jejich vesnice zničena a zpusťována až do základů.

Pokračování

Hospodář v Moskovštině při družné zábavě po pilné práci.

Dějiny české Volyně

36. pokračování

Dr. J. Folprecht

Křižanovskij vytýká Čechům, že se chtějí obyvatelstvu tuzemskému i ruské tuzemské správě při každé příležitosti ukazovati ve své nejlepší podobě. Jako by chtěli své návštěvníky oklamati svým vnějším a českým vlídným pohostinstvím. Čechové však nikdy neukazovali nikomu ani doma, ani v cizině Potěmkinovy vesnice. Sám Křižanovskij na jiných místech ukazuje a dokazuje, že jejich vesnice nemají pouze krásné kulisy filmové, nýbrž i důkladný, pevný a účelně vkusný vnitřek. Mnohé jeho názory se potírají samy sebou.

Vzájemná nespokojenost.

Ještě nyní je slyšet u volyňských Čechů, že byli ruskou vládou oklamáni, a že nebyly splněny sliby jim dané. Na druhé straně se hlavně se strany pravoslavné ukazuje k tomu, že Čechové nevyhověli podmínkám, na podkladě jichž jim byly dány výsady zemědělské, průmyslové i správní. Nikde však není ani stopy po nějakých podmínkách pro Čechy, nikdo jich nikdy nevyjádřil před českým snaživým pracujícím lidem, proto jich také neplnil a plnění nemohl.

Podmínky, pokud se netýkaly hospodářského zvelebení Volyně, mohly býti pouze dvě: porušení a popravoslavnění. Avšak pokud lze z pramenů zjistiti, tyto podmínky neprojevila až téměř do devadesátých let ruská státní správa, nýbrž chovala je potají pravoslavná církev. Hýčkala tyto podmínky za vlády Alexandra II. pro lepší a příhodnější dobu, a to pro tu dobu, kdy Křižanovskij psal svou stať. I tehdy ještě zdál se mu český živel velmi silný a nepoddajný, který by měl býti usídlen někde za Dněprem, kde by byla snad jeho síla brzy vypřehala a kde by se byl rychle přizpůsobil nábožensky i národně.

Nespokojenost u Čechů byla proto tím trdnější, že musili hleděti na tuto dvojitou hru se strany pravoslavné církve, což sám Křižanovskij nevědomky odhaluje.

Uvádí se také, že byly na Volyni mezi Čechy různé názory na hospodářský život i na budoucnost Čechů

podle jakýchsi tříd, které byly však pouze v mysli některých lidí, ne však v počáteční volyňské skutečnosti.

Jaké byly mezi Čechy třídy?

Není možno nikde pozorovati, že by na Volyni byly v dobách počátečních a v čase náboženských nerosrovnalostí nějaké třídní rozdíly. Je ovšem pochopitelné, že z osadníků ať obdrželi skoro za stejných podmínek přibližně stejné množství půdy, někteří vytěžili více a rychleji zlepšovali svůj hospodářský stav, že někteří, chopivše se zemědělského průmyslu a živnosti, po případě jiných výnosnějších povolání, odlišili se majetkově od ostatních. Je však nejdříve nepodobno pravdě, že by názory na asimilaci, ať založenou na pravoslaví, ať na jiných okolnostech, se v jednotlivých těchto vrstvách diametrálně u Čechů lišily.

Názory některých Čechů, uváděné ve prospěch pravoslaví v době náboženského varu, že se příšlí osadníci nemohou úplně sžít s Rusy, ale že jejich děti nemohou už býti Čechy, nýbrž že se musí státi Rusy jak podle vyznání, tak podle národnosti, zdají se býti zkonstruovány se strany pravoslavné uměle a že výjimka v této věci byla změněna v pravidlo.

Okolnost tato jest oděna v roucho sociální. V této souvislosti se tvrdí, že druhá volyňská česká společenská vrstva, udávající směrnice života na Volyni, vrstva lidí rychleji zbohatlých, zámožných rolníků, živnostníků, továrníků, majetníků agentur, dostala se do myšlenkové sféry, která se pevně drží toho, že za prvé ruská vláda dala Čechům svobodu vyznání hned roku 1870 v tom smyslu a s podmínkou, že si své náboženské věci v určité jednotě (nebylo ani určité řečeno jakou) uspořádají sami, a za druhé, že Čechům zabezpečila i českou národnost, což je vidno ze všeho Dundukova i Gresserova jednání i z rozhodnutí, že si i věci školské mají upravit podle své vůle.

Hájení národnosti.

Rusifikací a šířením pravoslaví ne-

byly tehdy postiženi pouze Volyňští Čechové, nýbrž i Poláci a Němci i jiní národové v Rusku.

Prvním krokem k rusifikaci bylo donucování k přestupu na pravoslaví. Nutno při tom doznati, že za vlády Alexandra II, ruští vládní činitelé trvali na podmínce jednotného vyznání všech volyňských Čechů. Česká církev se neuskutečnila, zlomky několika církví nevyhovovaly a do budoucnosti nemohly vyhovovat snahám vlády, aby Čechové se stali ochrannou přehradou proti polskému katolicismu, značně výbojnému. Nastal nápor státu i církve.

V tomto náporu složka církevní byla drtivější, než složka státní, poněvadž moc církevní byla bezohlednější. Čechové to pochopili v té době i dodatečně; mnozí z nich tušili, že jejich láska k slovanství jednou povede k pravoslaví, representovanému carem. V těch dobách to byl moment velmi účinný.

Když však carský úkaz z r. 1884 zakázal nepravoslavným nabývati půdy v jihozápadních ruských krajích a Čechové počali přestupovati k pravoslaví, využívalo se této okolnosti opět proti Čechům, ač rozmnožili jejich řady.

Čechové nebyli v poměru k Rusům všeobecně bez viny. Jisto je, že proti Rusům neměli nijakého jiného prostředku než práci a jen práci. Ji dosáhli velmi mnoho, jak jejich historie zde dosvědčuje. Ale měli proti sobě dva velmi mocné činitele, vládu a pravoslavnou církev. Vládu si naklonili velmi brzy, ale jen do určité doby, která dovolila v ruské říši, aby vláda trvala na stanovisku všeobecně prospěšném, na stanovisku prospěchu státu i lidu. Tak tomu bylo za vlády Alexandra II., za jehož panování jednala vláda v mnohých věcech, i co se Čechů týká, samostatně a neuznávala za nutné, aby pravoslavnému synodu svěřovala své osobité plány: nenutila Čechy ke vstupu do pravoslaví, ba ponechala je, aby si své věci spravovali sami.

Pokračování.

Popisy českých osad na Volyni — Kupičov

Napsal Josef Toman — Upravil a doplnil Václav Židlický

Krásná a úrodná je Volyně, země patřící během staletí různým knížatům a často střídající nadvládu — země, která se před 80 lety stala domovem českým vystěhovalcům. Osmdesát let tam Čechové žili a změnili dříve močálovitou, pralesy pokrytou zemi v úrodný, blahobytem oplývající kraj. Tam, kde se dříve ve stínu lesních velikánů krčilo několik ukrajinských vesnic s primitivními chatami, vyrostly během let přičiněním Čechů malebné vesnice, stkvící se uprostřed zahrad a místo hustého pralesu vlní se dnes lány obilí . . .

A tyto úctyhodné výsledky své dlouholeté namáhavé práce a odříkání Čechové opustili, jakmile se jim umožnil návrat do vlasti v památném roce 1947. Tisíce rodin opustilo Volyni, aby našlo nový domov na půdě své staré vlasti.

Tato významná událost je zahájena novými kapitoly dějin věrné české větve z Volyně a současně ukončením dějin Čechů na Volyni, dějin hrdinských činů prostých lidí, jež stojí za to, aby byly zachyceny, dokud jsou ještě živé v naší paměti.

Vedeni touto snahou vzali jsme si za úkol napsat stručné dějiny jedné z největších volyňských obcí, v níž Čechové tak dlouho žili a vyorali hlubokou brázdou do panenské půdy volyňské. Je to obec Kupičov. Je dost těžké zachytit při nedostatku materiálu všechny události, snažili jsme se však sebrat a zaznamenat vše, co nám bylo dostupné. Velmi bychom vítali, kdyby krajané z Kupičova, zjistili někde neúplnost a pod., zaslali nám své připomínky do redakce.

Nejstarší dějiny obce a život před příchodem Čechů.

Nedozírné lány panenských lesů pokrývaly ještě okolí obce, když z bažin vyrůstalo město Kovel a vzrůstalo městečko Vladimír-Volyňský, mezi nimiž Kupičov leží. Byla to tehdy malá osada, nazývaná Kupěčovo¹⁾ s pozemky o výměře asi 160 km². Osadu spolu se sousedním městečkem Jezurány, vzdáleným od Kupičova 8 km, daroval v XII. stol. kijevský kníže Roman Mstislavič vladimírskému biskupství. Ve XIII. - XVII. stol. trpěla Volyně častými nájezdy Tatarů a těmito i jinými válkami Kupičov byl zničen. Několikrát zničený Kupičov začíná vzkvátat teprve v XIX. stol. za cara Alexandra I. (1801—1825), který učinil toto místo domovem pro svoji tajnou milenkou

Natalii Naryškinovou. Tato láska byla opředena mnoha barvitými pověstmi a legendami, k nimž dala podnět vlastní románová skutečnost.

Alexandr I., kterému v útlém věku zemřeli rodiče a byl proto vychován u své babičky Kateřiny, zamiloval se do krasavice Natalie Naryškinové, dcery ruského zlatníka a dodavatele drahokamů carské rodině a celému dvoru. Alexandr Natalii zbožňoval a tajně se s ní scházel. Láska se však nedala dlouho skrývat, neboť každý o ní mluvil a dozvěděla se o ní i carevna Kateřina I. a začala tomuto poměru svého vnuka bránit, neboť Alexandr si měl vzít za manželku ženu ze šlechtického rodu a nikoli dceru měšťanskou. Na rozkaz carevny byla Natalie odvezena do kláštera a dána pod nejpřísnější dozor abatyše, která ručila za to, že se Natalie z kláštera nevzdálí a že její jméno nebude prozrazeno. V klášteře musela Natalie přijmouti jiné jméno a zvykati si na jiný způsob života.

Alexandr velmi těžce nesl ztrátu Natalie. Vyhledával samotu a podléhal slabomyslnosti, až konečně se vzchopil k činu. Vyhledal několik věrných a oddaných přátel a přiměl je, aby Natalii našli. Když pak byl pobyt Natalie vypátrán, naléhal Alexandr na carevnu, aby byla Natalie propuštěna z kláštera. Ale Kateřina použila pouze své lsti, aby propuštění Natalie bylo znemožněno. Když se jí zdálo, že Alexandr bude tvrdší, jí trval na propuštění Natalie a jiné cesty vymyslet nedovedla, nařídila, aby byla z vosku zhotovena postava ženy naprosto podobná Natalii, položena pak do rakve a Alexandrovi aby bylo oznámeno, že Natalie zemřela. Celý ten klam se setkal se zdarem a Alexandr ve smrt Natalie uvěřil. Dlouho pak truchlil, až konečně na neustálé naléhání své babičky, pojal za manželku princeznu Alžbětu.

Zatím Natalie žila v klášteře a trápila se touhou po Alexandrovi a svobodě. Neustále naléhala a prosila, aby jí byl povolen odchod z kláštera. Teprve, když se zdálo, že Alexandr na ni zapomněl a žil zdánlivě šťastně v manželství s Alžbětou, bylo Natalii dovoleno, aby klášter opustila. Nesměla se však vrátit domů, aby nerušila manželský život carův.

Uběhlo několik let. Natalie přijela na návštěvu k otci. Právě v té době konal se ve dvoře velký ples, na který byl pozván i její otec. Natalie šla s ním. Vstoupila do slavnostní síně zapomenuta a neznáma. Po předcházející hostině car vyznamenával každou ženu v sále vyzváním k tanci. Téměř ke konci vyzval také Natalii, kterou po tak dlouhé době nepoznal. Při tanci zapředl s ní však hovor a

jsa velmi rozechvřen a dojat, poznal svoji ztracenou milenkou.

Nyní stál car před rozhodnutím: na jedné straně cítil, že od Natalie upustiti nemůže, na druhé straně stálo vědomí, čím je povinen své rodině, svému jménu a své zemi. Po dlouhém přemýšlení zavolal si svého nejvěrnějšího druha Nikolaje Lavanidova, majora jezdeckého, který mu musel odpřisáhnout, že splní jeho přání.

Podle přání carova oženil se major Levanidov s Natalii, které však směl býti pouze před veřejností manželem, ve skutečnosti však jenom ochráncem. Car jim pak věnoval 19 velkostatků, v nichž dal nákladně vybudovati hospodářské i obytné budovy. Jeden z nich byl v obci Radovičky u řeky Bug, druhý v Bužanech u Vladimíru-Volyňského, třetí v Kupičově atd. Za zmínku stojí, že při stavbě zámku v Kupičově byli zaměstnáni čeští mistři, kteří cestovali po Rusi jako šumaři. Dva z nich, bratři Petrákové, zůstali v Kupičově a oženili se s Ukrajinkami. Domácí obyvatelé místo Petrák vyslovovali Patriarch a to jim zůstalo. Oba se však odnárodnili.

V Kupičově byl pro Natalii vystavěn na kopci pěkný dřevěný zámeček²⁾ a příslušné budovy, t. j., kuchyňa, olejna, větrný mlýn, špýchar, kréma, zájezd pro povozy, vozovna, ovčinec a cihelna. Cihly se tam vyráběly s nogramem N. M. (Natalie Majorová, neboť jméno mezi lidem zdomácnělo. Je odvozeno od hodnosti jejího ochránce majora Lavanidova.) Pro případ nepřátelského přepadení vedla ze zámku v podzemí pod nádvořím směrem severním dlouhá chodba. (Při rychlé jízdě po návsí bylo slyšet hluché dunění.) Vedle zámku byla postavena unitářská církev se třemi věžemi. Na jedné věži byly namalovány hodiny, na druhé byly skutečné. Jejich bití bylo slyšet do vzdálenosti 3 km. U cerkve byla zvonice, kde visely velké a malé zvony. O velikonočních svátcích bylo dovoleno každému občanu, aby zvonil, kolik chtěl. Zvláště mládež tohoto dovolení používala v takové míře, že blíž bydlící Češi museli se často stěhovati na ty dny na druhý konec obce, aby měli od neustálého zvonění trochu klidu.³⁾

²⁾ Přesně takový zámek co do výstavnosti byl v obci Pjatydni u Vladimíru-Volyňského.

³⁾ Později unitářská cerkev byla přeměněna na pravoslavnou. Patřilo k ní 185 ha polí, lesů a luk. Po I. svět. válce polské úřady ponechaly správu cerkve jen 33 ha půdy a zbytek prodaly nemajetným sedlákům.

¹⁾ Jméno Kupičov zdomácnělo po příchodu Čechů, ale již v kupní smlouvě se mluví o Kupičově (Kupičevskoje iměnje).

Naši na Stříbrsku

Václav Židlický

Stříbrský okres má z okresů osídlených volyňskými Čechy v Plzeňském kraji největší hustotu obyvatelstva a snad také nejvíce krajanů je tu usídleno. Počet volyňských Čechů na Stříbrsku se odhaduje na 2.500 až 3.000 osob.

Z celkového počtu 119 obcí v okrese, kterýžto počet je po Klatovsku největší v kraji, volyňští Češi obývají asi 60 obcí; větší střediska krajanů jsou v obcích: Úterý, Černošín, Vlkýš, Radějovice, Krfín, Vojtěšín, Benešovice, Kladruby a j.

Svou strukturou okres se neliší od Tachovska, či Horšovskotýnska, až na to, že jeho vrchy jsou o něco nižší. Stejně tak z polních plodin se pěstuje na prvním místě žito, pak ječmen a na třetím místě pšenice; z okopanin zejména brambory a krmná řepa.

Okres má svoji bohatou historii, o čemž svědčí jména pánů z Krasikova (zřícenina hradu je nedaleko Bezdruzic), Petra Zmrzlíka ze Svojšína, husitského hejtmána, Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, hudebníka a malíře, jenž popsal již r. 1608 cestu do Egypta a byl v roce 1621 za účast na českém povstání s jinými 27 českými odsouzcenci na Staroměstském náměstí v Praze popraven, či Protivy ze Svojšína, jednoho z největších odpůrců husitů. Vlastní okresní město oslaví v blízkícím se 1951 roce 820. výročí svého trvání. Dnes už toto původní město se jen krčí pod široko rozepjatými křídly nového města, zčásti průmyslového a zčásti budovaného po vzoru lázeňských měst, t. j. na stráních a uprostřed stromoví. V dávných dobách tudy vedla důležitá obchodní cesta z Ruska na západ. Ve Stříbře, tehdy malé hornické osadě, zvané Mza, byla jedna z četných zastávek na této cestě. Když tu byla objevena ložiska — jak ukazuje jméno — stříbra, začalo pomalé přelidňování i osady Doubrava, patrně první hornické osady v západních Čechách, do Stříbra. Možnost výdělků a bohaté přírodní zdroje sem pak lákaly další a další obyvatele.

Těžba ve zdejších dolech dosáhla svého vrcholu koncem XVII. a začátkem XVIII. stol. Potom těžba, zvláště ve válečných dobách, klesla. Nyní se dolování obnovuje. Jsou prováděny hlubší vrty, jako v příbramských stříbrných dolech, kde totiž skutečné hutní rudy jsou uloženy ve větších hloubkách.

Volyňští Češi na Stříbrsku jsou usídleni nejvíce v obcích poblíž okresů Horš. Týn a Tachov a také Stod. Tak jsou n. př. v obcích u Horšovskotýnska jako Zhoř, Kutín, Skapce, Lšelín a j. usídleni krajané z Romanova, Kopče, Lipin, Špakova, Chomoutu a navazují tak na osídlení n. př. Bukové a Mezholezů na Horšovskotýnsku, kde jsou rovněž usídleni krajané z Kopče a Romanova. Z jiných obcí ze západní Volyně, z nichž tu krajané bydlí, dlužno jmenovat Zálesí, Jezírko a Buderáž. Krajané z Buderáže jsou usídleni zejména v Úterý, těsně u okresu Mariánské Lázně a v Černošíně. V těchto dvou obcích jsou usídleni až na některé výjimky téměř všichni. V blízkosti hranic Tachovska, kde je nejvíce krajanů z východní Volyně, je usídleno nejvíce reemigrantů z Okolku, Krošné, Olšanky a j., a to zejména v obcích Ostrovice, Svojšína, Dol. Plezom, Benešovice a j. Z obcí ve východní Volyni tu jsou ještě zastoupeny Ivanoviče, Hlavňov, Osniky, Čerňachov a Korostyšev.

Vedle volyňských Čechů jsou tu z reemigrantských složek rovněž reemigranti z Rumunska a Maďarska a jako nová složka reemigranti z Polska a to ze Zelova a okolí, kteří sem přišli již r. 1945. Reemigranti ze Zelova mají zvlášť blízký vztah k nám, jsou i mnohé rodiny zakladatelů nejstarších českých obcí na Volyni jako Pohořelce a Podhájce.

Ač největší počet zelovských reemigrantů je v sousedním okrese Toužim, zejména v okolí, a vlastním Městě Teplá, mají zde na Stříbrsku v obci Černošín (a okolních: Lhota, Pytlav, Olbramov) silné středisko. Jako potomci pobělohorských exulantů, vypovězených z vlasti pro věrnost své českobratrské víře, žijí dosud přísným náboženským životem, který, jak se zdá, je až na závadu soužití, zejména zde v Černošíně. V této pěkné a velké obci, ležící na státní silnici Plzeň — Mar. Lázně, žije také 22 rodin volyňských Čechů z Buderáže, Krošné a Olšanky, které v plénu MNV zastupují krajané Václav Lingr a Ed. Sobolevský. A nelze bohužel říci, že by soužití mezi těmito reemigrantskými složkami bylo takové, jaké bychom mohli očekávat. Ač nejsou žádné zjevné rozpory, není přátelských styků. Tak je možné charakterisovat celkové soužití v okrese. Je sice

zřejmý pokrok v tomto směru od reemigrace, ať už i v tom, že zmizely mnohé rozpory v obcích, nelze však mluvit o přátelském soužití. Naši krajané jsou dost uzavřeni a často i nepřístupni a místní občané nehledají vědomě k nim cestu. Tak žijí vedle sebe jako rtuť a voda, snad jen s tím rozdílem, že obě tyto vrstvy k sobě navzájem chladné rozahřejí se teplem přátelství během času, zatím co rtuť a voda zůstanou i po čase stejně neslučitelné.

Zapojování se do lidospráv, které na Tachovsku tak chybí, na Stříbrsku je dobré. Předsedou MNV v Krfině je krajan Ladislav Moravec, v Hor. Kozolupech krajan Delitěňčuk, v Něšově krajan Jiman, místopředsedou MNV v Rodějovicích je krajan Rebl, ve Zhošti krajan Josef Kovář, ve Skopcích krajan Lukjančík, v Krfině krajan Kříž František atd. Vedle řady členů místních národních výborů ze řad volyňských Čechů v jednotlivých obcích, je živovacím referentem ONV volyňský Čech Ferdinand Derfler, který dříve zastával funkci zemědělského referenta. Jako dlouholetý předseda sovchozu v SSSR a veřejný pracovník se ve své funkci na ONV velmi uplatňuje a osvědčuje. Zastává současně funkci místopředsedy MNV ve svém bydlišti v Okrouhlém Hradišti, kde žije 5 volyňských rodin a zejména jeho přičiněním mohou občané v Hradišti v nejbližší době přejít na IV. typ JZD. Ze čtyř jeho synů dva bývalí příslušníci čs. sam. sboru v SSSR jsou aktivními důstojníky čs. armády a jeden v hodnosti kapitána RA padl ve velké vlastenecké válce Sovětského svazu.

Podle náboženského vyznání jsou zde zastoupeni rovnoměrně katolíci i pravoslavní. O pravoslavné pečuje mladý farář krajan Blažek, katolíci našli duchovního otce v Th Dr Forstovi, který dojížděl před válkou jako misionář na Volyň.

Většina krajanů jsou zemědělci. Dělníci jsou v místech průmyslových, jako je Heřmanova Huf, kde někteří krajané pracují v tamních sklárnách, kamenolom „Hradišfský vrch“ a Stříbro. Zejména v Hradišfském kamenolomu jsou zaměstnáni většinou volyňští Češi. Jako úderníci zde vynikli krajané Hermach, Grejsa a krajan Němeček, který plnil normu až na 300%. Nyní pracuje jako úderník v plzeňské Škodovce. Dalšími úderníky ze řad krajanů jsou Janča Leopold a Sředa Alex. s manželkou, kteří pracují v Dřevoprůmyslu ve Stříbře. Dle vyjádření vedoucího, plní své úkoly jako jedni z nejlepších.

Pokračování.

S nezměrnou bolestí v srdcích vzpomínáme, že dne 9. listopadu uplynulo šest let od smrti našeho drahého Jaroslava Bočka, nar. 13. prosince 1918 v Mírohošti na Volyni. Krutý osud Ti nedopřál pobytu ve vlasti, za kterou jsi šel tak hrdinně bojovat. Naše vzpomínky nechť jsou kyticí, klade-nou na Tvůj neznámý hrob.

Budiž Ti země slovenská, v níž odpočíváš lehkou. Prosíme, kdož jste jej znali, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.

Rodiče a sestra.

S bolestí vzpomínáme, že dne 9. 6. 1950 nám navždy odešel po dlouhé a těžké nemoci náš milovaný manžel, otec a dědeček Josef Holec, nar. 20. 10. 1887 v Novokrajově na Volyni. Kdož jste znali jeho neúporný a příkladný život, vzpomeňte s námi. Necht' je mu země česká lehkou!

Truchlíci manželka, děti, vnouček a přátelé.

S shlubokou bolestí vzpomínáme dne 17. května 1948, kdy nás navždy opustil náš drahý otec a dědeček Josef Šulc z Volkova na Volyni. Posíláme na tichý hřbitůvek v Jindřichovicích p. Smrkem, kde zesnulý odpočívá, přání sladkého spánku. Kéž je mu země lehká!

Vzpomínají a nikdy nezapomenou děti a vnoučata.

Vzpomínáme, že 9. května t. r. uplynulo 6 let od doby, kdy se navždy zastavilo zlaté srdce naší maminky a babičky Alžběty Šulcové. Spí tichý sen na opuštěném hřbitůvku ve Volkově na Volyni, kam často zalétá naše vzpomínka.

Odpočivej v pokoji! Kdož jste ji znali, vzpomeňte s námi.

Děti a vnoučata.

Se stále stejnou bolestí vzpomínáme památky našeho drahého Bohumila Šulce, nar. 12. října 1922 ve Volkově na Volyni. Zemřel 10. 9. 1944 po těžkém zranění v bojích u Dukly.

Necht' je mu země ztropená krví statečných synů národa, lehká!

Vzpomínáme na tebe a nikdy nezapomeneme.

Sestry a bratr.

U příležitosti desátého výročí odchodu do Rudé armády vzpomínáme památky našeho drahého bratra Jaroslava Šulce, nar. 17. září 1918 ve Volkově na Volyni. Konal své vojen-

ské povinnosti na Dálném Východě a od r. 1941 se stal nezvěstným.

Drahý Jaroslave, vždy s láskou na tě budeme vzpomínat a prosíme všechny známé, aby vzpoměli s námi.

Sestry a bratr.

S bolestí v srdcích a se slzami v očích vzpomínáme, že 7. prosince t. r. uplynul rok od smrti našeho drahého manžela, otce a dědečka Josefa Nováka, nar. 3. dubna 1901 v Českém Závidově na Volyni. Jeho tělesná schránka byla k věčnému spánku uložena na hřbitově v Křešicích, okr. Litoměřice.

Budiž ti země lehká! Prosíme všechny, kdož jste ho znali, vzpomeňte s námi. — Vzpomínají manželka, synové a dcera s rodinami.

Malý oznámení

Hledám do menší zemědělské usedlosti mladou pomocnici v domácnosti. Zn.: „Dobrá hospodyně“ do adm. t. 1.

Hledám Pavla Kouteckého a Václava Styblíka, býv. příslušníky 2. čs. paradesantní brigády v SSSR. Jmenovaní nechť se přihlásí na adresu: Ludvík Drahokoupil, restaurátér, Dobřany u Plzně, Radniční čí. 2.

Prodám klavír, krátké křídlo zn. Petroff, cena 26.000 Kčs do adm. t. 1.

Hledám Josefa Borysjuka z Moldavy, posledně bytem v Ledochuvce, okr. Ostrožec na Volyni, Josefa Vokáče z Moldavy, posledně bytem v Ivančicích, okres Horochov, Josefa Šustra z Moldavy, posledně bytem v Lucku a Věru Dvorčukovou, Františka a Viktora Jandu z Buderáže, okr. Mizoč. Hledání nechť se přihlásí na adresu Václav Borysjuk, Javoří, p. Maletín, okr. Zábřeh na Moravě.

Poděkování

Manželé Králčkoví děkují všem krajanům a přátelům za projevená blahopřání k jejich sňatku.